

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglasi po ceniku. — Izhaja vsako soboto zjutraj.

Več socijalnega razumevanja.

Letošnje zasedanje banovinskega sveta naše banovine je za nami. Člani banskega sveta so temeljito razpravljali o vseh perečih zadevah prebivalstva Slovenije. Priznati moramo, da so posvetili precej pozornosti tudi socialnim problemom. Maloštevilna delavska delegacija je dobro podarila krajevne kakor tudi splošne delavske potrebe. Zato ji gre s strani organiziranih krščanskih strokovničarjev še posebna zahvala.

Mesto Ljubljana je po veliki večini sestavljena iz slojev, ki pripadajo delavstvu ter zasebnemu in javnemu nameščenstvu. Ni ravno najboljši, če v banovinskem svetu ni nobenega zastopnika neposredno iz teh vrst prebivalstva. Zato pa bi pričakovali, da bodo zastopniki Ljubljane v banovinskem svetu prav vsi to razumeli in bodo po tem usmerili tudi svoje zadržanje do perečih delavskih problemov. Žal se tako utemeljeno pričakovanje ni uresničilo.

Dr. Adolf Golja, tajnik Zveze industrijev in član banovinskega sveta za mesto Ljubljana, je namreč zavzel do važnih delavskih zahtev odklonilno stališče. Izražal je pomisleke proti izvedbi starostnega zavarovanja, češ, da zanj še ne obstoje gospodarski pogoji in naj bi se za izvedbo tega zavarovanja uporabili kvečjemu prihranki iz bolniškega in nezgodnega zavarovanja. Zagovarjal je ustanovo razsodišč dobrih ljudi in končno trdil, da so bili tudi jugoslovanski delodajalci zagovorniki uredbe o minimalnih mezdah.

Kot smo že rekli, bi pričakovali od vsakega javnega funkcionarja, da ne gleda le na koristi svoje najžje skupine, temveč da vzame v poštev tudi koristi nasprotne skupine, če hoče biti pravi zastopnik ljudstva. Tega zastopniki naše industrije kljub svoji visoki izobrazbi nočejo videti in ne razumejo. Zato se postavljajo tudi v vlogi javnih funkcionarjev le na stališče industrije in pri tem prezirajo popolnoma osnovne delavske zahteve, ki so utemeljene že v naši socialni zakonodaji. Drugače namreč kot prezir delavstva ne moremo imenovati zadržanje tajnika Zveze industrijev, ki pada v čas, ko izjavlja minister za socialno politiko, da stojimo pred izvedbo starostnega zavarovanja, za katero se bori jugoslovansko delavstvo, odkar je stopil v veljavo zakon o zavarovanju delavcev. Na kar delavski starci čakajo z veliko nestrpnostjo, to bi jim naši industriji radi odjedli še v zadnjem trenutku.

Ni manj nesocialna in negospodarska zahteva z delavskega stališča je misel, naj prihranki bolniškega in nezgodnega zavarovanja krijejo izdatke starostnega zavarovanja. Mi vemo, da bolniško zavarovanje takih prihrankov sploh nima, čeprav bi jih moralo imeti za primer potrebe. Sredstva nezgodnega zavarovanja pa niso nikakoli prihranki, ampak so kapital, ki je naložen za izdajanje nezgodnih rent. Če porabimo ta sredstva po dr. Goljinem predlogu za starostno zavarovanje, uničimo s tem nezgodno, starostnemu pa damo le kratko življenje. Ne, gospodje industriji! Zakon naj se izvaja v celoti. Za starostno zavarovanje naj se pobirajo prispevki posebej, ker bodo tudi izdatki poseben. Izdatke za zavarovanje bo industrija mogla prenašati vsaj v toliki meri, kot jih bo prenašalo delavstvo, ki ni v boljšem položaju kot podjetniki.

Zastopniki industrije dobro vedo, zakaj se zavzemajo za razsodišča dobrih ljudi. Pričakujejo namreč, da ne bodo razsodišča vsled svoje strukture toliko pravična za delavstvo kot so zapriseženi sodniki, ki so neodvisni in ki delijo zato tudi delavcu pravico, ki mu gre. Organizirano delavstvo se pa dobro zaveda važnosti nepristranskih sodišč in se zato tudi ne navdušujejo za izvedbo novih razsodišč ter pri tem pričakuje, da mu bo šel g. ban pri tem na roko, čeprav to ne bo v skladu z željo podjetniške kaste.

Kakšne namene so imeli podjetniki, ko niso nasprotovali uvedbi minimalne mezde, vemo. Od te uvedbe pričakujejo zase le večje dobičke. Postopanje podjetnikov pri še trajajočih stavkah so nam za to trditev zadosten dokaz. Kjer je delavstvo

Prepričevalna zmağa JRZ pri naknadnih občinskih volitvah.

V nedeljo so se vršile naknadne volitve v osmih občinah naše banovine. Volitve so se končale s prepričevalno zmago JRZ, ki si je priborila sedem občin in le eno so si osvojili združeni nasprotniki. JRZ je zmagala na Golniku, v Hajdini, v Metliki okolica, v Motniku, v Semiču, v Trebelnem in v Zibiki, združeni nasprotniki pa v občini Križe. V dveh občinah (Golnik in Motnik) nasprotniki sploh niso mogli sestaviti svoje liste ter je bila po-

stavljena samo lista JRZ. Značilno je, da je JRZ krasno zmagala tudi v občinah, za katere so se silovito borili naši mačkovi. Tako v Zibiki, s katero so se mačkovi že naprej bahali, da je popolnoma njihova, in tako tudi v belokranjskih občinah. Sploh se vidi, da mačkovstvo v krajih, ki meje na Hrvaško, močno pojenjuje, kar je znak, da so se naši ljudje že na lastne oči prepričali, koliko velja ta stranka med Hrvati samimi in da je ne kaže uvajati še k nam.

Pisanje našega „naprednega“ časopisja v očeh Hrvata.

V reviji »Naša misel« je izšlo pismo Zagrebčana Marka Žuča o slovenskih razmerah. O pisanju našega »naprednega« časopisja (»Jutra« in »Slovenskega naroda«) se Žuč izraža naslednje:

V načelnem boju pa so nacionalisti osamljeni. Pravili so mi, da sta v Ljubljani dva nacionalna dnevnika: »Jutro« in »Slovenski narod«. Izredno sem strmel (to je najboljši izraz), ko sem ju nekaj časa sistematično prebiral. Zaradi mene ni potrebno niti, da bi bil nacionalist pristaš generala Franka: toda navaden človek bi pričakoval, da bo »nacionalni« dnevnik v tem vprašanju vsaj nepristranski. Toda to, kar »Slovenski narod« prinaša o Španiji, bi mogel prinašati tudi vsak komunističen list — in tudi prinaša, ker »Slovenski narod« navaja skoraj samo takšne. To pa še ni vse. Oba ta »na-

cionalna« lista svobodno tekmuje, kdo bo prinašal bolj navdušena poročila o »napredovanju« sovjetske Rusije. Ker je znano, kakšno je v resnici to »napredovanje« in kdo izdeluje ta poročila, bo mislim razumljivo, ko pravim, da sem strmel nad takim početjem »Jutra« in »Slovenskega naroda«. Propaganda za SSSR se vodi točno po navodilih kominterne: navadno so to kratka poročila na zabavni ali »poučni« strani, na videz brez vsake tendence — in kdo bi tudi smel domnevati tendenco na takem prostoru! — verujem pa, da prav zaradi tega deluje. ... Pred določenim časom je prineslo »Jutro« novelo mladega pisatelja — čeprav je med mlajšimi nacionalisti mnogo talentiranih književnikov, je prineslo »Jutro« novelo — znanega komuniste, večnega mukovca na vseh vseučiliških demonstracijah ...

Dejstva naj govore!

Vodstvo JSZ počasi spoznava, da je njena delegacija na pogajanjih za novo kolektivno pogodbo jeseniškega delavstva napačno nastopala. Da bi si razbremenila vest in pokazala, kako da je JSZ krščanska, pri tem pa prikrla svoje paktiranje z marksisti, hoče z netehtnimi izjavami predočiti javnosti svojo »borbo« za uveljavljanje praznikov pri KID. Toda, gospodje beli socialisti, dejstva ostanejo dejstva in ta tudi govore. Vedeli smo, da boste hoteli pošteno delo ZZD na pogajanjih omalovaževati, zato smo si pravočasno preskrbeli poklicnega stenografa, ki je beležil vaše in naše besede. Samo malenkosten izveček iz teh stenografskih zapisnikov:

Dne 12. februarja izjavlja KID: Izven 11% Vam damo povrh praznike ali dva dni plačanega dopusta. Organizacije se sporazumejo, da se vnesejo v kolektivno pogodbo dopusti in prazniki.

Dne 15. februarja izjavlja delegacija JSZ, NSZ in SMRJ: Mesto 4 praznikov vnesimo v pogodbo še dva dni dopusta, katera naj gresta v breme delavstva, v

okviru 11%. Kid je ta predlog treh večinskih organizacij sprejela in prazniki so s tem morali iz kolektivne pogodbe izpasti.

Zadnji dan pogajanj, tik ob zaključku, je hotela JSZ pokazati, da je krščanska organizacija in to po 23 dneh pogajanja prvič. Njen zastopnik je izrazil misel, da bi se uveljavili prazniki v mrzlih obratih. Zastopnik podjetja mu je odgovoril: Mi smo predlagali dopust ali praznike, vi ste zahtevali dopust.

Strah Vas je Vašega dela, zato sedaj podajate izjave! Zakaj niste govorili takrat? Če ste res hoteli zastopati interese krščanskega delavstva, zakaj niste na pogajanjih podpisali zahtev ZZD po uveljavljanju praznikov? Zakaj ste pri tej načelni važi stvari podprli marksiste? Zakaj ste baš vi najbesneje nastopali na pogajanjih proti našim delegatom?

Mi dobro vemo, da 100 Vaših izjav, ki temelje na neresnici in demagogiji, dejstev ne more spremeniti in ZZD ne vzeti zasluga, ki jih ima za katoliško delavstvo pri jeseniških pogajanjih.

Naročajte „DELAVSKO FRONTO“!

še bolje plačano, izsiljujejo od njega znižanje mezd za deset in več odstotkov. Isti podjetniki, ki vedno govore, da so za mir v družbi, razumejo pač ta mir po svoje. Sloni naj na trpljenju in izkoriščanju delavstva. Za doseg svojih namenov se delodajalci prav nič ne pomišljajo, kaliti mir z uvajanjem brezpogodbene stanja in redukcijo mezd za 20 odstotkov. Pri tem so našli zadnji čas opravičilo tudi v uredbi o minimalnih mezdah, ki pa po želji vlade nima namena poslabševati, temveč izboljšati gospodarski položaj delavstva. Tako prihaja podjetnikom prav vse v dobro, ko jim gre za to, da vržejo delavstvo na kolena in uničijo tudi njegove strokovne organizacije. To je razredni boj podjetniškega sloja, ki ga moramo najodločneje odklanjati in pobijati.

Temna točka za industrije v uredbi o minimalnih mezdah je odklonilno stališče do akordnega dela. Tudi to je izdal g. dr. Golja. Razumemo. Saj doniša akordno de-

lo največ koristi podjetniku, brezprimerno več kot delavcu, kateremu le izčrpa pregodaj in preveč telesne sile, mu da pa skromno nadomestilo, katerega višek pri plači si navsezadnje delavec lahko pribori s stremiljenjem po zvišanju urne, oziroma dnevne mezde.

Izjave industrijev so nam dokaz, da se gospodje niso nič naučili in da ne poznajo krščanskega razumevanja za delavstvo. To pa nam je opozorilo, da se moramo delavci in nameščenci jasno zavedati poti, po kateri pridemo do pravic in da je ta pot le v strokovni organizaciji, preko katere bomo lahko nasproti podjetnikom disciplinirani kot en moč zahtevali, kar nam gre po božjih in človeških postavah. Kolikor si bomo priborili z organizirano silo, le toliko bomo imeli. Zato pa, delavci, vsi v »Zvezi združenih delavcev«, strokovno organizacijo slovenskega delavstva, ki gre v boj za delavske pravice z vero in zaupanjem v božjo pomoč v sru.

Zloraba otrok v rdeči Španiji.

Kakšnih načinov se poslužujejo boljše-viki za svoje revolucionarno delo, kaže nazorno sledeče poročilo mednarodnega protikomunističnega odbora:

Že nekaj časa vozijo sovjetske ladje, ki se vračajo iz Španije, s seboj otroke španskih proletarcev. Po vesteh inozemskega tiska se nahaja v Rusiji že nekaj tisoč teh otrok. Ti se vzgajajo na stroške sovjetske države, ki hoče iz njih vzgojiti nov naraščaj mednarodne armade kominterne. Ti otroci se poučujejo v vseh skrivnostih propagande za svetovno revolucijo in boljševiškega nasilja. Torej če sedanji poskus boljševizacije Španije ne bo uspel, se hočejo boljševiki že sedaj pripraviti za drugo revolucijo, ki naj izpade njim v prid.

Toda to se ne dogaja le v Rusiji, da se dela aktivno na komunistični vzgoji otrok. V Barceloni je bil ustanovljen časopis, ki naj vcepi mladini komunistični strup. Uredništvo tega lista je bilo poverjeno desetletnemu dečku, ki je dobil za svoje sodelavce samo dečke izpod 14 let.

Terorist Antonov Ovsenjenko, ki je bil poslan iz Moskve kot generalni konzul z diktatorsko oblastjo, ima v svojem štabu poleg vojaških strokovnjakov, tehnikov državljanske vojske, in agitatorjev tudi nekaj izvežbanih komsomolcev. Njih naloga je, da vodijo male časnikarje v njihovem delu in pripravljajo tla za bodoče špansko-sovjetske generacije.

Sadovi francoske „ljudske fronte“ v kolonijah.

Neprijetno so zadeli francoske komuniste in socialiste veliki komunistični izgredi, ki so nastali v Alžiru in Tunisu. Dočim pridigujejo frontaši doma socializem, so v kolonijah proti ravnopravnosti s tamošnjimi domačini. Zato pa jim agitatorji iz Moskve rujejo za hrbotom in hujskajo temnopolte domačine proti francoskemu gospodstvu. Tem komunističnim hujskačem se je posrečilo, povzročiti velike nemire v Tunisu in Alžiru, ki so zahtevali tudi smrtne žrtve.

Žalolgra pečujskih rudarjev.

Štiri dni so ostali v rovih, pa so si izvojevali pravico.

V madjarskem mestu Pečuju je prišlo v tamošnjih premogovnikih do velikega delavskega gibanja. V rudnikih je zaposlenih okrog tisoč rudarjev, ki so zahtevali višje mezde. Ko je rudniško podjetje doznalo, da nameravajo rudarji svoje zahteve podkrepiti s štrajkom, jih je naglo izprlo ter ustavilo delo v rudniku. V trenutku izprtja je bilo v rudniku še 270 rudarjev, ki nato niso hoteli iz rovov. Odklopili so vsa dvigala in vse varnostne ter telefonske naprave ter ostali v rovih brez jedi in pijače, dokler jim podjetje ne zagotovi, da bo njihove upravičene zahteve sprejelo. Zadržali pa so pri sebi tudi sedem inženjerjev, ki so morali prav tako z rudarji vred stradati in trpeti žejo. Ko se je v Pečuju zvedelo, da rudarji nočejo iz rovov, je nastalo veliko razburjenje in demonstracije, pri katerih so nastopili orožniki in vojski ter je bilo več ljudi ubitih. Demonstracije pa so se kljub temu ponavljale. Rudarji so ostali v rovih štiri dni, potem pa je prišlo med njimi in vodstvom rudnika do sporazuma ter so dosegli izboljšanje svojih razmer.

Smrt zadnjega borca za abesinsko svobodo.

Ko so vsi abesinski glavarji in generali ali zapustili deželo ter šli v pregnanstvo s svojim cesarjem, ali pa se poklonili Italijanom ter sprejeli njihovo gospodstvo, je ostal ras Desta, cesarjev zet in eden najmočnejših abesinskih poglavarjev, edini, ki ni hotel bežati iz Abesinije in se tudi ni hotel ukloniti Italijanom. Zbral je po cesarjevem begu okrog sebe nekaj tisoč mož ter delal Italijanom hude preglavice. Parkrat so ga sicer v bitkah porazili, pa se je vedno znova zbral na drugem mestu ter zopet napadal. Sedaj pa je tudi njega doletela usoda. Italijani so podkupili njegovo spremstvo in tako se je posrečilo, da so rasa Desto ujeli. Bil je takoj ustreljen. Z njim je padel zadnji borec za svobodo Abesinije.

Tudi industrijalci za minimalne mezde in pokojninsko zavarovanje.

Te dni se je vršila v Belgradu konferenca industrijalcev iz vse države. Na dnevnem redu so bili razgovori o raznih vprašanjih, med temi tudi o delavskem. Pri tem se je pokazala velika razlika v mišljenju med slovenskimi in ostalimi predstavniki industrije. Slovenski industrijalci so pozdravili uvedbo zakona o minimalnih mezdah ter so naglašali, da se bodo s tem sedaj izenačili delovni pogoji v državi, dočim so bili zlasti industrijalci iz Bosne in južne Srbije proti temu —

čisto razumljivo, saj so dosedaj plačevali jedva dinar na uro svojim delavcem. Slovenski industrijalci so se zavzemali tudi za delavsko starostno zavarovanje. Najbolj pa je na sestanku odjeknil govor ravnatelja Batinih tovarn Maksimoviča, ki je dejal, da bo industrija šele takrat vršila svojo dolžnost, kadar bo nudila tudi delavskim slojem možnost dostojnega življenja. Šele takrat se bodo tudi gospodarske razmere v državi izboljšale, ko bodo delavci dobili toliko, kolikor s svojim delom zaslužijo.

Politične vesti.

Naš državni proračun v načelu sprejet. V soboto se je zaključila načelna proračunska debata v parlamentu. Pri glasovanju je bil sprejet proračun s 192 proti 82 glasovom. V ponedeljek pa se je začela podrobna debata o proračunskih posameznih ministrstvih. Potem pride proračun pred senat, kjer bo tudi sprejet brez vseh ovir, nakar se bo zasedanje skupščine in senata zaključilo za nedoločen čas.

Notrajni minister o komunističnem delovanju in o pobijanju komunizma v naši državi. Pri proračunski razpravi o notranjem ministrstvu je govoril notranji minister g. dr. Anton Korošec med drugim tudi o komunistični akciji. G. minister je naglasil, da je delala komunistična akcija posebno skrb notranjemu ministrstvu in so posebno lansko leto čutili delovanje komunizma po vsem svetu. Ob koncu leta je izsledila oblast novoustanovljene komunistične pokrajinske odbore. Oblastni organi so s svojo energično akcijo uspeli, da so v kratkem času odkrili in aretirali »Pokrajinske odbore za Hrvatsko in Slavonijo«, »Eksekutivno slovenske komunistične mladine«, »Pokrajinski odbor v Vojvodini« in »Oblastni komitet v Belgradu«. Ob priliki teh odkritij je prišel v roke oblastem tudi obsežen komunistični propagandni material z raznim tehničnim orodjem. Skoraj v vseh primerih so bili odkriti tudi zarotniški tehnični aparati. Takšen tehnični aparat je bil odkrit v Zagrebu obenem z oddelkom »Osrednje tehnike na Dunaju«, ki je imel nalogo, preiskrbovati propagandni material za področje Slovenije, Hrvatske in Slavonije. Od manjših skupin so bile leta 1936 odkrite komunistične skupine v Delnicah, Lokvah, Bos. Kostajnici in na Sušaku.

Senat je sklican za ponedeljek 8. marca in bo po določitvi dnevnega reda razpravljalo o državnem proračunu.

Slovenski JNS poslanci so se pri proračunski debati v parlamentu žalostno proslavili. Imeli so dolgovazne govore, v katerih pa niso vedeli drugega povedati, kakor blatiti slovenski narod in njegove svetinje. Med srbskimi tovariši so si s temi svojimi govori ustvarili žalosten sloves. Mislili so, da bodo škodovali s takimi besnimi izlivi jeze vladi in slovenskemu delu JRZ, pa so si samo nakopali sramoto, saj je vsa javnost videla, da so besni zaradi tega, ker jih slovenski narod ne priznava kot svoje zastopnike. Vedo, da sedaj pač zadnjič sede v parlamentu, v katerega so prišli po Jevtičevi milosti. Najbolj so se odlikovali v tej žalostni debati poslanci Turk, Mravlje in Prekoršek.

Spor med mačkovi in frankovci. V hrvatskem političnem pokretu, ki ga vodi dr. Maček, je včlanjenih več političnih skupin, med njimi tudi frankovci, ki so neke vrste hrvatski fašisti, ter zahtevajo popolno odcepitev Hrvatske od Jugoslavije. Med frankovci in mačkovi pa nastajajo zadnje čase čimdalje večji prepadi, zlasti odkar se je začel dr. Maček pogajati z JRZ zaradi končne rešitve hrvatskega vprašanja. Kako daleč sega ta razdor v hrvatskih vrstah, kaže najbolj napad na poslopje Mačkovega lista »Hrvatski dnevnik« v Zagrebu, katerega so izvršili frankovci, ter ob tej priliki razbili upravo lista.

Na Ljotičevem shodu so se stepili. V Belgradu so priredili Ljotičevci shod, na katerem je bil kot glavni govornik sam Ljotič. Še predno pa se je shod pričel, je prišlo do silovitega pretepa med Ljotičevimi pristaši in nasprotniki, ki so se vtihotapili v dvorano. Šele policija je s težavo razgnala pretepače ter zaključila zborovanje. Bilo je več poškodovanih, popolnoma pa je bila demolirana tudi dvorana, v kateri se je zborovanje vršilo.

Kabel Francija—Jugoslavija. V nedeljo se je vršila slovesna otvoritev pomorskega kabla, ki veže Jugoslavijo in Francijo. Kabel ima pri nas svoj začetek v Kotorškem zalivu, konča pa se v francoskem mestu Marsej. Otvoritvi kabla sta prisostvovala naš poštni minister Kalugjerić in francoski poštni minister Jardillier.

Hitlerjevci bi radi zanetili v Avstriji puč. Nedavni obisk nemškega zunanjega ministra na Dunaju je odnošaje med Avstrijo in Nemčijo samo poslabšal. V Nemčiji gledajo čimdalje z večjim nezadovoljstvom na monarhistično propagando, ki se vrši v Avstriji s tiho pomočjo vlade. Zaradi tega se delajo sedaj med hitlerjevci zopet priprave za organizacijo puča, ki naj bi vršel sedanjo vladno ter spravi hitlerjevce na krmilo države. Vlada pa je bila o teh pripravah pravočasno obveščena ter je podvela potrebne korake, da bi puč onemogočila. Kakor je pokazala preiskava, vodijo niti za pripravo revolucije v Nemčijo ter je glavni stan zarote obstojal v Münchenu na Bavarskem.

Italija izda 40 milijard za oboroževanje. Nova situacija je nastala z angleškim oboroževanjem v Evropi. Države, ki so dosedaj najbolj rožljale z orožjem, so spoznale, da ne bodo mogle vzdržati tekmovanja z Anglijo, ker ima slednja pač na razpolago neizčrpne zaloge denarja in sirovin. Edina Italija se ne ukloni. V ponedeljek zvečer se je sestal pod predsedstvom Musolinija veliki fašistični svet, na katerem je bilo sklenjeno, da se izdela nov načrt za oborožitev. Po tem načrtu bo Italija izdala v bližnjih letih 40 milijard dinarjev. Obenem se popolnoma militarizirajo vse aktivne sile italijanskega naroda od 18. do 55. leta starosti. Vsi ti letniki se bodo od časa do časa pozivali na orožne vaje. Hkrati pa se bo Italija v svoji zunanji politiki še tesneje naslonila na Nemčijo.

Italija gradi svojo Malto. Italija je začela silovito utrjevati mali otočič Pantelleria, ki leži v Sredozemskem morju med Sicilijo in afriško obalo zapadno od angleškega utrjenega vojnega pristanišča Malta. S Pantelerie, na kateri urejajo letalsko bazo in pristanišče za podmornice ter nameščajo na njej velikanske topove, bodo lahko Italijani zaprli vsak prehod skozi Sredozemsko morje. Angleže utrjevanje tega otoka, ki ga Italijani ponosno nazivajo »italijanska Malta«, močno vznemirja.

Čehoslovaška odklanja komunizem. Češki zunanji minister dr. Krofta je imel v zunanjepolitičnem odboru govor, v katerem je naglašal prijateljske stike, ki vežejo Čehoslovaško z Jugoslavijo in Rumunijo. Te stike bo okrepil še dr. Beneš obisk v Jugoslaviji. Dr. Beneš bo letos obiskal Belgrad. Nazadnje je dr. Krofta poudaril, da bo Čehoslovaška vedno odločno zavračala komunistično anarhijo.

Socijalno zavarovanje je uvedla Metaxasova vlada na Grškem. Dosedaj tam delavskega zavarovanja za primer bolezni in smrti niso poznali, pa je razumljivo, da je novi zakon sprejela vsa javnost z velikimi simpatijami.

Neutrlnost Švice je Hitler zagotovil v posebni svoji izjavi, ko je dejal, da bo Nemčija spoštovala švicarsko nevtrlnost.

Beg kapitala iz Francije cenijo strokovnjaki na najmanj 100 milijard frankov. Od teh 100 milijard je šlo 30 milijard v Švico, 30 v Anglijo, 15 v Nizozemsko, 15 v Ameriko, ostanek 10 milijard pa v druge države. Če bi se vrnilo le 30 milijard tega ubeglega kapitala, pa bi se gospodarski položaj Francije temeljito izboljšal. Beg kapitala se je začel iz Francije, ko je prišla na vladno »ljudska fronta«, ki žene državo s svojimi nepreračunljivimi gospodarskimi ukrepi v propast. Zopet en dokaz, da socializem ne zna nikjer vladati.

Strašna usoda španskih otrok. Državljanska vojna v Španiji, ki so jo izzvali komunisti in socijalisti, je pahnila v strašno nesrečo špansko mladino. 50.000 otrok brez staršev se potika po deželi okrog ter gladuje in zmrzuje. Dopisnik angleških časopisov piše, da je videl na lastne oči v pogorju Guadarama cele kupe zmrznjenih otrok.

Anglija odklanja nemške zahteve po kolonijah. Nemčija si zadnje mesece krčevito prizadeva, da bi dobila od Anglije nazaj del svojih kolonij, ki jih je v

svetovni vojni izgubila. Anglija je nemške zahteve ponovno zavrnila, sedaj pa, ko jih je nemški poslanik v Londonu Ribentrop ob priliki otvoritve lipskega velesejma v svojem govoru znova naglasil, je angleški zunanji minister Eden v parlamentu odločno izjavil, da ne bo Anglija nikoli odstopila niti koščka svoje zemlje.

Vojna na Španskem. Blokada španske države se še ni pričela izvajati, ker sta Rusija in Portugalska izjavili, da ne bosta sodelovali, ker so stroški za vzdrževanje brodovja preveliki. Tako bodo vršile blokado na morju samo Italija, Anglija, Nemčija in Francija, na suhem pa francoska vojska in ob meji Portugalske in Španije angleški uradniki. — Borbe se vršijo na vseh španskih frontah, ker si rdeči krčevito prizadevajo, da bi popravili svoj položaj. Vendar niso nikjer dosegli pomembnih uspehov, pač pa so Francove čete vse rdeče protinapade krvavo odbile ter zadale komunistom strahovite izgube. Franco je napravil ogromen vojni plen, ko so njegove vojske ladje zajele rdečo ladjo, ki je vozila 30 novih ruskih tankov, 60 srednjetežkih topov in ogromne količine municije. Položaj generala Franca bi naj ojačil iz Pariza zanikani pristop prejšnjega predsednika španske republike Alcalá Zamore v njegove vrste.

Japonci najemajo nizozemske kolonije. Veliko pozornost je vzbudila objava japonske vlade, da bo vzela v najem nizozemsko kolonijo Novo Gvinejo. To bo prva japonska posest na ozemlju nizozemskega kolonijalnega področja, ki Japonce že dolgo bode v oči ter bi si ga najraje prisvojili. Življenjski pogoji so za Japonce na tem ozemlju izredno ugodni, dočim jim mrzla Mandžurija in Sibirija ne odgovarjata.

Vestnik ZZD.

Kaj pravijo drugi o naših razmerah?

Hrvaški katoliški dnevnik »Hrvatska Straža« piše ob izdaji brošure »Zakaj nismo krščanski socialisti« to-le:

»V teh listih (namreč: »Križ na gori«, »Ogenj«, »Beseda«, v nekaterih bolj, v nekaterih manj) se bolj in bolj javljajo tendence, ki so morale vznemiriti vse one, ki žele ostati na liniji papeških okrožnic. Ta grupa imenuje sebe »krščanski socialisti«, naziv, ki ni v duhu papeških smernic. Katoličani vsega sveta se izogibajo tega imena, tu pa se uporablja to ime kar ostentativno. V začetku se javlja samo želja, da se odstranijo nekatera zastarela razumevanja in metode, skoro pa pride do odkritih sporov s katoliškim tiskom in predstavniki katoliškega socialnega nauka. Ta je bila nevarna pot, za katero se more vedeti, kako pričinja, kateri se pa ne vidi konca. Nevarnost zablod je velika. In v resnici je prišlo do nedvomljivega uhajanja s poti, to vse v želji, da se približa delavcu, prišlo pa je do približanja — Marksovemu nauku in frazam. Po okrožnici »Quadragesimo anno«, v kateri stoji: »Religiozni socializem in kršč. socializem so protislovni izrazi: nihče ne more biti obenem dober katolik in pravi socialist«, je bilo treba iti nazaj. Toda do tega ni prišlo.

Tako je gibanje, ki bi moralo pomladiti vrste krščanskega delavstva, krenilo na stranpot... Nesumljivo je, da so očitki (brošure namreč), ki jih prednaša, zelo težki in poleg tega tudi zelo prepričevalni... Dobro je opozoriti na te pojave, ker se tudi pri nas pojavljajo znaki razlikovanja ravno na področju socialnih vprašanj (glej znane članke v »Nedelji« in šibeniška »Socialna revija«, ki se ravno tako odeva s priimkom »socialistična«). Veseli nas, da je našlo naše stremljenje pravo razumevanje tudi v hrvatskih krogih! Nič manj ni zanimivo pismo našega prijatelja, enega vodilnih krščanskih strokovničarjev iz Splita, v katerem pravi: »Že dalje časa pazno zasledujem vaš organizacijski medsebojni boj na delavskem strokovničarskem polju. Tega mi je zelo žal... To gotovo ni dobro v trenutkih, ko bi morala biti fronta proti komunizmu složna.« — Tovariši iz Dalmacije naj vedo, da se z njimi popolnoma strinjamo v potrebi boja proti komunizmu. ZZD in ostali strokovni organizaciji sta ravno nastali vsled tega, ker krščanski socijalisti niso več vodili v svojih organizacijah borbe tudi z levico, temveč samo še z desnico in ker so se nasprotno — kot pravilno piše »Hrvatska Straža« — približevali bolj in bolj Marksovemu nauku ter njegovim krilaticam in je zato grozila nevarnost, da najde krščansko delavstvo konec v komunističnem objemu. Hrvatski kršč. strokovničarji naj se zavedajo, da imajo v organizacijah ZZD svoje najboljše zaveznike v boju za cilje krščanskega strokovnega gibanja.

Zakaj ne verjamem, da je ZZD prava krščanska delavska organizacija? — Znamenj, po katerih spoznam, da je ZZD prava krščanska delavska organizacija, je več. Tudi sledeče je tako znamenje: O ZZD govorijo njeni nasprotniki, da je — kapitalistična organizacija, da drži s kapitalisti in podjetniki. To govorenje je pa prav tako kakor tisto, da je Cerkev kapitalistična, da je papež kapitalist in — fašist.

Stavbinski delavci.

Pogajanja za kolektivno pogodbo so se pričela. Veliko je k temu pripomogla ZZD s svojim korakom pri bankski upravi. Dne 26. februarja je sklicala Inšpekcija dela po nalogu banske uprave prve razgovore za kolektivno pogodbo stavbinskega delavstva. Razgovor se je vršil v prostorih Delavske zbornice, navzoče so bile vse štiri delavske organizacije. Najprej se je poravnala ona malenkost radi letaka, pri čemer so se graditelji čutili užaljene, bila pa je na obeh straneh dobra volja in tako se je zadeva likvidirala. Razgovori so se pričeli na temelju že lanske leto predložene osnutka. Na teh prvih pogajanjih se je končno dosegel sporazum glede delovnega časa, in sicer tako, da velja za stavbno stroko deseturni delavnik z angleško soboto, to pa samo, če jo dve tretjini delavstva enega podjetja zahteva. Delavska delegacija je na deseturni delavnik pristala predvsem radi dejstva, ker bo kolektivna pogodba veljala za vso dravsko banovino in bo s tem mogoče polagoma urediti delovni čas stavbinskega delavstva tudi na deželi. Ker največje preglavice so delali podeželani, ker so delali po 12, 14, celo 16 ur dnevno. Na ta način pa bo to sedaj onemogočeno ali vsaj zelo omejeno. Po tem sporazumu so bila pogajanja prekinjena in se bodo nadaljevala 8. marca. Trajala bodo tri dni. Ker pa bodo graditelji že prej javili svoje protipredloge, tako, da bo lahko delavska delegacija zavzela že prej enotno stališče, je upati, da bodo — ako ne pride vmes kaj nepričakovane — pogajanja drugi teden uspešno zaključena in kolektivna pogodba podpisana. Je pa v ostalem že itak skrajni čas, ker sezona se že pričinja in je dobro za vse, da je to vprašanje rešeno, ker se lahko potem sezona nemoteno razvija. — Upajmo, da bo pri graditeljih dobra volja, da pride do zadovoljive kolektivne pogodbe, na strani delavstva gotovo bo in je še vedno bila.

Spodnja Hrušica. Tukajšnji odbor podružnice stavbincev ZZD je imel svojo sejo dne 2. marca, na kateri smo določili tov. Breskvarja za svojega zastopnika na pogajanjih. V splošnem se naša podružnica kar dobro razvija po geslu: »Počas si si gurno«. Tudi na 19. marec je mislilo.

Sestanek stavbincev ZZD v Komendi. V četrtek 18. februarja zvečer se je vršil v društveni dvorani v Komendi sestanek stavbinskih delavcev komenske podružnice ZZD in fantov iz fantovskega odseka. Na sestanku sta govorila tov. Rud. Smeru in Fr. Pernišek. Prvi je govoril o tem, kako je prišlo do ustanovitve nove delavske organizacije ZZD in je predložil razvoj tega vprašanja 15 do 20 let nazaj. Tov. Pernišek, pisec znane brošure »Zakaj nismo krščanski socialisti«, je nazorno obrazložil, kako je naš dobri slovenski sin, ki odide v mesto v tovarno, v nevarnosti, da izgubi vero. Obe predavanji sta bili tako jedrnat in tako jasno prepričevalni, da se je z njimi samimi razpršil vsak dvom o potrebi nove organizacije. Komenski delavci so lahko jasno spoznali, da so šele s prestopom v ZZD stopili v prave katoliške delavske vrste, kjer ne bodo na varnem samo glede pravih načel, ampak si bodo tudi gmotno in strokovno najlažje ter najuspešneje pomagali. V debati so se osmešile in kot lažnive označile frfrarije nekih pogorelih kolovodij, ki so širili smešne in zlobne ter za komensko delavstvo škodljive govorce, da ZZD ne bi hotela nastopati skupaj z vsem delavstvom, kadar se bore za svoje pravične zahteve, n. pr. glede mezde; dalje, da je ZZD od politike odvisna in podobno. Komenski stavbinci so ta večer lahko spoznali, da v ZZD ne samo, da ne bodo manj dosegli, ampak več in to hitreje ter lažje kot v vsaki drugi organizaciji. Komenski stavbinci le obžalujemo, da ni mogoče še drugim delavcem našega okraja to tako jasno predočiti. Prepričani smo namreč — saj govorimo z delavci iz drugih organizacij — da je že mnogo delavcev v našem okraju, ki so še v drugih organizacijah, ki pa se nagibljejo k ZZD, ako bi bili navzoči pri našem sestanku, bi pomurno stopili v naše vrste — sebi v vsestransko korist.

Tekstilni delavci.

Iz tovarne Eitler, Ljubljana. Zadnja »Delavska politika« je objavila daljši članek, v katerem moralizira o vsem, kar ne bi smelo biti med tovariši iste tovarne. Demagoška beseda se rada zavija tako, ka-

